Aksam namazı ve kıyamet

Tabur rumuzlu okuyucumuz: “Neden akşam namazının farzı önce kılınıyor? Bunu çok araştırdım, bir çoğu kıyametin akşam kopacağını söylüyor, doğru mu?”

Akşam namazının farzı önce kılınıyor. Çünkü “emir” böyledir. Böyle emredilmiştir. Bu bir ibâdettir. Nasıl emredilmişse, nasıl teşrî kılınmışsa, vahiyle nasıl gelmişse biz o şekilde kılmakla mükellefiz.

Kıyâmet nasıl akşam kopabilir? Akşam vakti dünyanın her bölgesinde aynı saatte gelmiyor ki! Bizim burada akşam iken bir diğer yerde gece, bir başka yerde sabah, başka bir yerde öğle vakti değil mi? Şüphesiz kıyâmet emri verildiği zaman her bölge bir vaktin içinde olacak. Yani güneşin o anki isâbet ettiği yere nispeten kimi yerde akşam olur, kimi yerde sabah olur, kimi yerde gece olur.

Kıyâmetin akşam vaktinde kopacağı değil de, akşam vaktinin geceye giren vakit olduğundan kıyâmete benzediği şeklinde getirilen bir temsil belki zamanla yanlışlıkla anlam değiştirmiş olabilir. Veya kıyâmet emri geldiği zaman her bölge için hangi saatte olursa olsun, akşam vakti gelmiş olur, şeklinde bir yorum da yapılmış olabilir. Veya bu söylem, Muhammed (asm) ümmeti için getirilmiş bir temsil de olabilir. Nitekim Muhammed (asm) ümmetinin kâinâtın gündüzüne nispeten ikindi sonrası ümmeti olduğu, yani kıyamete en yakın ümmet olduğu, bu ümmetin kâinâtın akşamı hükmünde olan kıyâmetle son bulacağı şeklinde değişik rivâyetler de var.1 Üstad Bedîüzzaman Hazretleri de akşam vaktini kıyâmet saatine benzetir.2

Fakat bütün bu benzetmeler bir yana; akşam namazının farzının önce kılınmasının en görünen hikmeti, kendi çapında vaktinin kısa oluşudur. Bununla berâber, emredilmiş olsaydı biz muhakkak önce sünnet kılacaktık. Yani iş emirde düğümleniyor. Başka hikmet aramaya gerek var mı?

Dipnot:
1- Buhârî, 6/107;
2-Sözler, s. 46